

Blogiteksti Lopen Keskusta. Kirjoitus on julkaistu myös Lopen lehdessä 4.3.2021

RIITTÄÄKÖ OSAAJAT TULEVAISUUDESSA? – TARVITAAN LUOVAA YHTEISTYÖTÄ JA YHTEISÖLLISYYTTÄ

Elämme korona keskellä haasteellisia aikoja. Suomen hallitus linjasi lisää koronarajoituksia ympäri maata. Yhteiskunnan toimintoja rajoitetaan laaja-alaisesti. Alamme kaikki väsyä koronan keskellä. Hoitotyötä ja opetusta ei voida kaikilta osin rajoittaa. Ihmisten hoito ja koulutus on turvattava. Hoito- ja opetusaloilla työntekijät tekevät työtä paineen alla ja uupuvat. Työtä tehdään lähes vuorotta.

Väestö ikääntyy Suomessa nopeasti. Riittävästä määrästä hoitajia on ollut pula jo vuosia. Hoitajia eläköityy seuraavan 10 vuoden aikana noin 15 000. Hoitoalan vetovoima ja palkkaus eivät kiinnosta nuoria. Samanaikaisesti ikäluokat pienenevät. Tarvitaan työperäistä maahanmuuttoa. Tämä on nähtävissä jo nyt hoitoalan koulutuksessa, kun maahanmuuttajia koulutetaan hoitoalan töihin enenevässä määrin. Lisäksi hoitotyöstä siirrytään entistä helpommin muiden alojen töihin raskaan vastuun ja työpaineen alta. Miten lisäisimme hoitoalan houkuttelevuutta? Tosiasia on, että kaikista ei ole hoitajiksi.

Opettajia kuormittavat puolestaan suuret ryhmäkoot tai pienissä kyläkouluissa usean luokka-asteen opetus samanaikaisesti sekä oppilaiden ja opiskelijoiden erityistarpeet. Miten turvata tasokas ja tasapuolinen opetus kaikille?

Hoito- ja opetustyötä rahoitetaan suurelta osin verovaroista. Kuntapäätäjän raskas vastuu on jakaa rahat mahdollisimman tasapuolisesti. Huomioiden ensisijaisina kunnan lakisääteiset tehtävät, joita hoito ja opetus ovat. Hoito- ja opetusalojen palkkauksen parantaminen eivät ole ainoa vastaus olemassa oleviin ongelmiin ja haasteisiin. Tarvitaan rakenteellisia ratkaisuja ja alojen vetovoiman parantamista. Hoito ja opetustyöhön ja niiden tukipalveluihin pitää saada lisää osaajia. Mistä heitä saamme? Oppivelvollisuuden pidentäminen on vain yksi ratkaisu.

Kunnat voivat toimia aloitteellisesti ja mahdollistaa toimintojen ennakkoluulottoman kehittämisen. Kuntien tehtävä on parantaa omaa työnantajakuvaa esim. alueellista koulutusyhteistyötä kehittämällä. Alueen vetovoiman lisääntyessä, kaikki alueen kunnat hyötyvät siitä. Loppi voisi tässä olla aloitteellinen ja aktiivinen toimija. Esimerkiksi tarjoamalla tai mahdollistamalla alueellaan oppisopimuskoulutusta Sote alan hoitotyöhön ja koulutuksen ohjaustyöhön sekä erilaisten kunnan alueella toimivien yritysten tarpeisiin yhteistyössä TE-keskuksen ja koulutustoimijoiden kanssa.

Koulutusta pitää jalkauttaa myös pienempien kuntien työpaikoille. Samalla turvataan työvoiman saatavuus. Saataisiinko nuoria ja nuoria perheitä sitoutumaan ja jäämään kotikuntaansa? Miksi ei myös perusopetukseen ja lukiokoulutukseen voisi kytkeä ammatillisia opintoja entistä tiiviimmin erillisinä kursseina? Integrointi perus- tai lukio-opetukseen lyhentäisi ammatillisten opintojen suoritusaikaa. Kouluttautumismahdollisuuksien ja työolojen parantamisella voitaisiin saada myös uusia kuntalaisia ja veronmaksajia Lopelle.

Kunnissa, myös Lopella, tarvitaan yhteisöllisyyttä. Kannetaan yhdessä vastuuta eri ikäisten kuntalaisten hyvinvoinnista. Ongelmat tahtovat kasautua. Vanhaa ”koko kylä kasvattaa” -ideologiaa voisi soveltaa tarjoamalla erilaisia tukipalveluja lapsiperheille ja ikääntyneille, esimerkiksi tukiperhe toimintaa ja perhehoitoa. Innovatiivisia ratkaisuja tarvitaan.

Kuntapäätäjien tehtävä on toimia kuntalaisten puolesta puhujina, yhtenä veronmaksajana. Eri ikäisillä kuntalaisilla on erilaisia tarpeita. Tärkeää on luovan, positiivisen ja asukaslähtöisen kuntakuvan luominen. Lopen kunnan ”Tontti tonnilla” -kampanja on hyvä esimerkki tästä. Kampanjaa pitää jatkaa ja tonnin tontteja pitää vain saada lisää eri puolille kuntaa. Sellaisessa kunnassa viihtyy ja haluaa asua, jossa on tekemisen meininki. Loppi on kaikille asukkailleen luonteva ja luova paikka elää ja asua.

Anne Knuuti,

Hoitotyön opettaja, entinen lappilainen, nykyinen loppilainen Keskustan kuntavaaliehdokas, Launonen.